

Itt a június!

Galambászok számára a június az igazi munkát jelenti a galambházban. Születnek a fiatalok, röpgalambászoknál javában tart a versenyszezon.

Mi szükséges ahhoz, hogy eredményes tenyésztést végezzünk? Jó galamb, tenyésztői felkészültség, jól működő állategészségügyi háttér.

A jó galamb egészséges állapotot és kiemelkedő genetikai háttérrel feltételez, ehhez szükséges a tenyésztői felkészültség, amely megteremti ezt az állapotot. Az állategészségügyi háttér ebből az állapotból próbálja kihozni a maximumot. Ennek az állategészségügyi háttérnek a részét képezi galambjaink egészségügyi állapotának a felmérése. Előző cikkemben a parazitózisokról volt szó, ebben az írásban a galambokban előforduló baktériumok és vírusok vizsgálatáról lesz szó.

Milyen mintákat vizsgálhatunk?

- Lágú ürülék, tartós hasmenés, Salmonellosis gyanúja esetén bélsarat,
- a szemkötőhártyájának váladékozása, könnyezés esetén szemváladékot,
- ízületi duzzanatokból a felhalmozódott gyulladásos izzadmányt,
- nehezen gyógyuló, fertőzött sebekből sebváladékot,
- befulladt tojásokat.

A bakteriológia vizsgálatoknál elengedhetetlen a friss minta, ezért a mintavétel és annak laboratóriumba való juttatását transzporttáptalajjal lehet megoldani. Bélsár esetén a mintavételezés a galambból nyert kloákatamponnal, ill. a galamb friss max. 12 órás ürülékének az összegyűjtésével történik. A gyakorlatban ez úgy működik, ha a gyanús madarat megfogjuk, külön rakjuk egy dobozba, akkor biztosan „pottyant” egy adag bélsarat. Ennek a mintának a közepéből óvatosan steril pálcára tekert vattatamponnal lehet mintát venni, és azonnal transzport táptalajra oltani. A nem steril edényben összegyűjtött, 1-2 napig szabad levegőn szállított bélsár korrekt vizsgálatra alkalmatlan! A szemváladék, ízületi- és sebváladék levételéhez a beteg galambra is szükség van. A mintavételezés fontos részét képezi a kísérő irat megírása. A tulajdonos adatai, elérhetősége, az állomány tulajdonságai, nagysága, immunizáltsága, előző kezelések fontos adatok! Ez utóbbi talán a legfontosabb a számomra. Sajnos az elhallgatott kezelések megnehezítik a munkámat, gyakran a kezelés eredménytelenségéhez vezetnek. A laborból visszakapott eredmény nem nyújt használható információt.

Miért is? Sokszor a következő szerepel eredményközlésként:

- parazitológia negatív,
- kórokozó baktérium nem tenyésztett ki, igen gyér E. coli flóra,
- gomba pozitív.

Általában az ilyen minták, olyan állományból származnak, ahol a galambász már 3-4 féle antibiotikumot alkalmazott eredménytelenül, a jótékony bélflórát csaknem kiirtotta, már csak a gomba szaporodik, mivel azokra nem hat az antibiotikum. Kiderül, hogy nem is hasmenésről, hanem vizes bélsárról van szó, melynek hátterében gyakran paramyxovírus fertőzés áll!

Az őszinteség és a bizalom hiánya a galambspecialista állatorvos legnagyobb ellensége!

Megtörtént a mintavétel, a minta bekerült a laborba. Mi történik ezután? A Vizsgálati anyagot kioltjuk a táptalajra és várunk 3-5 napig a baktérium növekedésétől függően. Az eredményközlés és a gyógykezelési javaslat telefonon vagy e-mailben történik. A bakteriológiai vizsgálat egyben rezisztenciavizsgálatot is jelent, tehát nemcsak az tudjuk meg, hogy milyen baktérium tenyésztett ki a mintából, hanem milyen antibiotikumra is érzékeny.

Kell-e minden esetben kezelni az állományt, ha pozitív az eredmény? Nem, ha csak E. coli, szennyező baktérium, vagy a hasznos bélflórát alkotó baktérium nő ki a mintából! Igen, ha Salmonella vagy más patogén baktérium nő ki.

Mi történik, ha negatív az eredmény? Sajnos nem minden negatív eredmény jelent negatívitást! Ennek oka lehet a már említett „elhallgatott kezelés”, vagy az adott mintában ténylegesen nem volt kórokozó! Salmonellosis esetén a bélsárral nem mindig ürülnek kórokozók, bár a tünetek egyértelműek: ízületi csomók tapinthatók a végtagokon. Mindig a laboreredményt össze kell vetni az állomány fizikális állapotával! A galambok vírusokkal való fertőzöttségének a kimutatása nem képezi az állapotfelmérő vizsgálatok részét. A gyakorlatban még nem terjedt el egyrészt az ára, másrészt a mintavételezés körülményessége miatt. Például a bélsár virológiai vizsgálatához a mintát mínusz 70 C⁰-n kellene tárolni a feldolgozásig. Gyakorlati jelentősége ott van a vírusok kimutatásának, ha konkrét betegség üti fel a fejét az állományban. Ennek részletezése az egyes betegségek tárgyalásánál lesz szó a sorozat következő részeiben!

Ne feledjük, hogy a sikeres tenyésztői munka és az eredményes versenyzés csak akkor valósulhat meg, ha az állományunkat optimális egészségi állapotban és a kondícióban tartjuk.

A témával kapcsolatos kérdéseiket és tapasztalataikat a megújult www.galambpatika.hu oldalon várja és eredményes tenyésztést kíván:

dr. Berta Krisztián a Magyar Állatorvosi Kamara galambspecialista állatorvosa, galambász